

Nr. V 140 Die Antwerpener Kaufmannstochter

Das Mädchen benutzt ihre Verkleidung als Soldat, um aus dem Kloster zu fliehen und sich wieder mit ihrem Geliebten, dem Hauptmann, zu vereinigen.

DVA Signatur:

DVldr. 98

Titel:

wie oben

Anfang:

't Is die wilt hooren zingen
Al van vreugden in een lied

Inhalt:

- 1 Hört die Geschichte einer Kaufmannstochter von Antwerpen, die von einem Italiener gefreit wird.
- 2 Als ihr Vater das hört, fährt er sie an, er würde sie lieber töten als sie einem solchen verheiraten. Wäre es denn möglich, daß eine reiche Kaufmannstochter einem Franzosen [sic] wollte? Sie schlägt die Hände zusammen und bittet ihn, es geschehen zu lassen. Viele hätten Franzosen geheiratet.
- 3 Am Abend geht der Freier vor ihre Tür. Sie sitzt auf der Straße und ist ganz bleich geworden. Er fragt sie, warum sie so traurig sei. Warum nicht, antwortet sie, ihre Mutter und ihr Vater wollten sie ihr ganzes Leben lang in einem Kloster einsperren.
- 4 Er zieht einen Diamantenring von seinem Finger und gibt ihr ihn als Liebespfand. Sie gibt ihm einen Diamanten als Gegengabe.
- 5 Gleich am nächsten Tag führt die Mutter die Tochter weg. Sie weint und klagt und bittet um Mitleid. Sie solle schweigen, sagt die Mutter, der Vater, wenn er sie hörte, würde sie halb tot schlagen.
- 6 Kurz danach hört die Tochter Trommeln und Trompeten, als die Truppen ausreiten. Durch das Gitter vor ihrer Tür sieht sie ihren Freier. Sie ruft laut nach ihm, daß er ihr aufmache, damit sie mit ihm könne, sonst müsse sie ihr Leben lang im Kloster gefangen sitzen. Er hört sie nicht.
- 7 Kurz danach sah man das Mädchen aus dem Kloster reiten. Sie ist in Männerkleidung und trägt einen Hut mit Feder und Kokarde. An ihrer Seite führt sie ein blankes Schwert. Sie trägt französische Tracht, um zum Lager zu gehen. Sie trägt zwei Pistolen wohl geladen, um vor das Haus ihres Vaters zu gehen.

- 8 Sie spornt ihr Pferd und reitet vor ihr Elternhaus, wo sie ihre Pistolen abfeuert, und ihr Vater selber vor die Tür tritt.
- 9 Sie spornt ihr Pferd und reitet vor die Tür des Hauptmannes, wo sie klingelt. Als eine Jungfrau die Tür aufmacht, fragt die Kaufmannstochter vierwirrt nach dem Hauptmann.
- 10 Als er herauskommt, fragt er sie, warum sie zu ihm komme, und ob sie ein Franzose sei. Nein, sie sei ein Flame, sagt sie, und kommt, in seiner Kompanie zu dienen.
- 11 Wolle sie dem König dienen, sagt der Hauptmann, lade er sie zum Wein ein. Alles, was sie wolle, solle ihr gehören.
- 12 Sie springt vom Pferd und tritt mit dem Hauptmann in den Saal hinein. Sie trinken Wein.
- 13 Sie bittet um ein rotseidenes Band, das ihr einst gehörte. Das könne nicht sein, entgegnet der Hauptmann, das habe er von einem Mädchen, das er einst liebte, vor vielen Jahren als Liebespfand bekommen.
- 14 Hier sei sein Pfand, sagt sie, und da sei das ihre. Jetzt wolle sie nicht mehr in seinem Dienst sein.
- 15 Wenn sie wirklich dasgleiche Mädchen sei, so tue es ihm weh, das er sie verlassen habe. Ihr tue es noch mehr weh, sagt sie, daß er eine andere Geliebte habe.
- 16 Sie sei noch nicht seine Frau, nur seine Liebste; er könne sie noch in Ehren nach Hause schicken.
- 17 Eine Kutsche mit sechs Pferden wird vorbereitet, um sie nach Hause zu führen. Sie jammert und sagt, daß wenn er eine andere Geliebte gehabt habe, hätte ersie in ihres Vaters Haus lassen sollen.

Belegübersicht:

Ein *Beleg aus Flandern um 1900. Lied- und Stoffparallele:
s. V 137 ; Mot. K 1837.6.

Kommentar:

Auch dieses flämische Lied steht den anglo-amerikanischen Balladen des "female warrior" im Ton nahe. Seemanns Datierung des Liedes (erste Hälfte des 17. Jhs.) aufgrund der Kokarde scheint mir sehr gewagt - besonders nachdem er ausführlich die logischen Schwächen des Liedes verzeichnet hat.

Veröffentlichungen:

*DVldr. V, S. 106-113, Nr. 98.

Themen:

1 VERSION

TU: 110, 120.4.a, 121.1, 155.a, 110.1, 125.4.b,
153.a, 320.1, 560.4, 330, 420.2, (850.1), 824,
180.1, 810.a, 810.3, 810.2.b, 823, 590.3
DP: L, Oc/Ec

Beispiel:

't Is die wilt hoo - ren zin - gen
 Al van vreug - den in een lied,
 En wat - dat er kort ge - le - den
 bin - nen Ant - wer - pen is er - re ge - schied:
 Al van ee - ne doch - te - re van een koop - man
 Vrij - de zij met ee - nen I - tal - jann. -jaan

1. 't Is die wilt hooren zingen
 Al van vreugden in een lied,
 En watdat er kort geleden
 Binnen Antwerpen is erre geschied:
 Al van eene dochtere van een koopman
 Vrijde zij met eenen Italjann.
 Al van eene dochtere van een koopman
 Vrijde zij met eenen Italjann.
2. De vader dit aanhoorde.
 Hij sprak zijn dochter heel kwalijk aan,
 En hij zei: 'k Zoun je liever dooden,
 Als dat gij zoudt trouwen mit zuk eenen man!
 Gij zijt zoo rijk een rijk koopmanskind,
 Zou je gij wel willen voor den Franschmann zijn?
 Gij zijt zoo rijk een rijk koopmanskind,
 Zou je gij wel willen voor den Franschmann zijn?

3. Zij sloeg haar handen to gare,
En ze viel op alle beide haar kniën,
En zij bad aan haaren vadere,
Ze zei: Och, lieven vader, laat dit geschiën!
Daar is zoo menigten rijkmanskind,
Die der nog wel den Franschman dient.
Daar is zoo menigten rijkmanskind,
Die der nog wel den Franschman dient.
4. Tsnavonds alle zoo late
Passeert den vrijer al vore de deur.
Dezes maged zat op strate,
Ze was g'heel veranderd van haar koleur.
Hij zei: Schoon lief, wat is met u gebeurd,
Dat gij nu hier ja zoo zit en treurt?
5. Zoude ik niet droevig kunnen wezen,
En zoude ik ja niet droevig kunnen zijn?
Want mijn vader en mijn moeder
Ze willen mij in een nonnenkloostertje doen,
In een nonnenklooster al van bedwang,
En dat voor mijn g'heel levedagen lang!
In een nonnenklooster al van bedwang,
En dat voor mijn g'heel levedagen lang!
6. Wat trok hij van zijn handen?
Eenen ring ja van fijn diamant.
Hij zei: Schoon lief, houd dat in pande
En peist, dat er wij zijn getrouwd.
Wat schonk zij hem voor eenen wederpand?
Eenen fijnen, kostelijken diamant.
Wat schonk zij hem voor eenen wederpand?
Eenen fijnen, kostelijken diamant.
7. Maar tsnuchtends met den dage
Leidde de moeder haar dochttertje weg;
Ja al weenen en al klagten,
Zij heeft dit nog zoo jammerlijk gezeid:
Moeder, zei zij, lieve moedere van mij,
Heb toch compasie met uw eigen kind!
Moeder, zei zij, lieve moedere van mij,
Heb toch compasie met uw eigen kind!

8. Zwiġg, zwiġg, mijn dochter, stille,
 Dat uwen vader 't toch niet enhoort!
 Ja want dat hij t' mostede hooren,
 Hij zou jen kunnen slaan half dood
 Oftewel houden in zen bedwang,
 En dat voor je g'heel levedagen lang.
 Oftewel houden in zen bedwang,
 En dat voor je g'heel levedagen lang.
9. Een korten tijd naardezen
 Hoorde zij den trommel slaan
 En de trompetten spelen:
 't Was 't teeken, dat de troepen mosten deuregaan.
 Dore de traliën al van haar deur
 Zag zij passeeren haren serviteur.
 Dore de traliën al van haar deur
 Zag zij passeeren haren serviteur.
10. Zij heeft zoo luide geropen,
 Maar hij enheeft dat niet gehoord:
 Ach, schoon lief, en doet de deur open,
 Dat ik met u mag medegaan!
 'k Zit hier in een klooster al van het bedwang,
 En dat voor mijn g'heel levedagen lang.
 'k Zit hier in een klooster al van het bedwang,
 En dat voor mijn g'heel levedagen lang.
11. Een korten tijd naardezen
 Zag men dezès maged uit het klooster gaan.
 Ze was gekleed in mannenkleeren,
 Een manschabietjen had zij aangedaan,
 En wel gezaâld was zij al op een peerd,
 Aan haren zijde een blankende zweerd.
 En wel gezaâld was zij al op een peerd,
 Aan haren zijde een blankende zweerd.
12. Zij had een hoedje met een pluime
 En een kokarde van fijn gouddraad,
 Ja naar de Fransche costume:
 't Was er om naar 't leger toe te gaan;
 En twee pistolen zeer wel gelaân:
 't Was er om naar haar vaders huis toe te gaan.
 En twee pistolen zeer wel gelaân:
 't Was er om naar haar vaders huis toe te gaan.

13. Ze zak haar peerdetje met sporen,
En ze reed voor haar vaders huis,
En ze lostede haar pistolen.
't Was er haren vader, die kwam zelve veur;
Zij gaf haren vader eenen groet,
En hij, die weerde zijnen hoed.
Zij gaf haren vader eenen groet,
En hij, die weerde zijnen hoed.
14. Ze stak haar peerdetje met sporen,
En ze reed voor den kapitein zijn deur,
En ze klonk daar aan de belle.
't Was de juffrouwe, die daar opendeed.
Zij sprak haar woorden heele confuis:
Is erre mijnheere, den kapitein, niet thuis?
Zij sprak haar woorden heele confuis:
Is erre mijnheere, den kapitein, niet thuis?
15. Den kapitein kwam voren,
En hij weerdede zijnen hoed;
Maar 't was gelijk lijk van te voren,
Gelijk hij het mooi maagdetje plochte te doen.
Hij zei: Wien komt erre nu hier tot mijn?
Zoude 't wel een waren Franschman zijn?
Hij zei: Wien komt erre nu hier tot mijn?
Zoude 't wel een waren Franschman zijn?
16. 'k Enben voorwaar geen Franschman,
Maar ik ben eenen waren Vlaamschen man,
En ik kom erre mij engageeren
Onder uwe compagnie:
'k Ben eere zoowaar eenen waren Vlaamschen man,
Diedere voorwaar geen ander tale meer enkan.
'k Ben eere zoowaar eenen waren Vlaamschen man,
Diedere voorwaar geen ander tale meer enkan.
17. Wilt gij den Koning dienen
En hierop ja geschreven staan?
En kom binnen al in de zale
En kom drink erre met mij den wijn!
Al hetgone, dat gij zal vragen,
't Zal der voor u ja geschonken zijn.
Dat nam deze maged voor een groote eerweerd',
Haastiglijk sprong zij van haar peerd.

18. Ze ging binnen in de zale,
 En zu dronk met den kapitein den wijn.
 Al hetgone, dat zij daar vraagde,
 't Mostede voor haar geschonken zijn.
 't Gone, die haar hangt aan dat roo zijde lint,
 't Heeft erre nog toebehoord ann mijn.
 't Gone, die haar hangt aan dat roo zijde lint,
 't Heeft erre nog toebehoord ann mijn.
19. Hoe zou dat 't jounne konnen wezen,
 En hoe zou dat 't jounne konnen zijn?
 'k Heb het g'had van eene maged,
 Die ik van over veel jaren heb bemind,
 En nooit schoonder enwas er geboren,
 Os zij aan mij gav dezen pand.
 Hier is het uw, en dat is het mijn:
 'k En wildere niet lang onder uwen dienst meer zijn!
20. Zijt gij diezelve maged,
 En zijt gij ja diezelfde bruid?
 En hoe kun dat jen herte verdragen,
 Van mij te laten in zuk eene pijn?
 't Is erre voor mijn nog vele meerder pijn,
 Dat gij nu hebt ja een andere schoon lief:
 't Is erre voor mijn noch vele meerder rouw,
 Dat gij nu hebt ja een andere jonkvrouw.
21. 't Enis voorwaar nog mijne vrouwe niet,
 Maar het enis erre noch maar mijn lief,
 En ik kunne ze nog wegzenden,
 'k Kunne ze nog zenden naar haar vaders huis;
 Met zoo veel eere en zondere confuis
 Kunne ze ik wegzenden naar haar vaders huis.
 Met zoo veel eere en zondere confuis
 Kunne ze ik wegzenden naar haar vaders huis.
22. Een koetse met zes peerden
 Wierd er voor deze maged bereid,
 En het was om haar weg te rijden.
 Zij heeft dat nog zoo jammerlijk gezeid:
 Had je gij een andre schoon lief op u,
 Had je mij gelaten in men vaders huis!
 Hadt gij noch een andre schoon lief up d'hand,
 Had je mij gelaten in men vaders land!

*Blyau-Tasseel, Nr. 27;
 Vgl. DVldr Nr. 98.
 Flandern.